

Broedvogelinventarisatie AWD-Westhoek 2014

door Jos Zonneveld en Gab de Croock

Voorjaar 2014.

Het is weer maart, het vroege voorjaar dient zich aan en dat betekent weer het tellen van de broedvogels in “ons” gebiedje De Westhoek! Dus bij ingang De Zilk de duinen in, doorlopen tot het Oosterkanaal, de brug over en na 50 meter links het veeraster over, daar begint de Westhoek, een enigszins piramidevormig stukje duin wat loopt tot aan het Haasveld.

Tot onze grote schrik waren er diverse stukken afgeplagd, o.a. in het Lange Velletje en bij de Pan van Janus. Het was gewoon een kaal stukje duin geworden. Het gaf ons weinig hoop om daar dit jaar broedende vogels te mogen verwachten. Na al eerdere kaalslagen vanwege het verwijderen van Amerikaanse vogelkers en daarna het verwijderen van alle kale stammen en stronken, vroegen we ons af of we weer minder broedvogels zouden hebben als vorig jaar. Die stobben en stronken werden veelal gebruikt door de Gekraagde Roodstaarten om in te nestelen. De tijd zou het leren!

Dit seizoen gaf wat betreft het weer een heel ander beeld dan het seizoen 2013, dat uitermate koud begon, maar dit jaar hadden we een rustig en relatief warm en droog voorjaar.

We hebben in 2014 het gebied totaal 12 keer bezocht. We kwamen uit op 18 soorten broedvogels. Het aantal soorten is gelijk aan vorig jaar, maar er is wel een kleine verandering in aantal territoria. Dit is weer iets toegenomen. Waren er in 2012 nog 122 territoria, in 2013

waren die met 29 afgenomen tot 93. Maar dit jaar kwamen we weer uit op 102, toch noch steeds een vermindering van 20 territoria t.o.v. 2012. Het aantal soorten is in die periode ook met 5 afgenomen.

De soorten die duidelijk afgenomen zijn waren Boompieper (-2) en Nachtegaal (-2).

Soorten die we dit jaar niet meer als broedvogel konden noteren waren Koekoek, Grote Bonte Specht en Sprinkhaanzanger. Maar er zijn ook soorten toegenomen, nl. Pimpelmees (+3), Zwartkop (+2) en Vink (+2). En we hadden zelfs weer twee Gekraagde Roodstaart meer dan vorig jaar.

Verder was opvallend dat we anders dan andere jaren veel meer Damherten in het gebied tegenkwamen, bij elk bezoek wel rond de 20 stuks. Waar we vorig jaar regelmatig een Vos tegen kwamen en nagenoeg elk jaar ook jongen, zagen we dit jaar maar op één keer van de 12 bezoeken een volwassen Vos. Is deze ook de drukte van de werkzaamheden uit de weg gegaan? Het zou best mogelijk zijn.

We hebben ons afgevraagd of alle werkzaamheden invloed gehad kunnen hebben op het aantal broedgevallen. Wij krijgen de indruk van wel. Ongetwijfeld zullen de werkzaamheden in de toekomst een positieve invloed hebben op het duingebied, er is voor gekozen een meer open gebied te creëren, waar de oorspronkelijke vegetatie weer de plaats moet innemen van soorten die nu verwijderd zijn, zoals grassen en Amerikaanse vogelkers. En waar ook weer poelen moeten komen. Dit zal zijn tijd nog even nodig hebben. Maar het blijft een mooi en waardevol gebied.

Broedvogelinventarisatie AWD Wolfsveld-West 2014

Geïnterviewd door Jaap Eisenga, Wim Plaatzer en Koene Vegter (verslag/foto 's)

Terreinomschrijving

Het Wolfsveld ligt met zijn 35 hectaren langs het voormalige Van Limburg Stirumkanaal en wordt verder begrensd door het Finleyweggetje aan de zuidoostkant en de Ruigenhoeker Schulpweg in het noorden. Het is een redelijk geaccidenteerd terrein met een vijftal dellen, waaronder het Abelendel, het Spejndel, het Biezenvlak en het Ronde Vlak met een variatie aan begroeiing van Meidoorn, Berk, Duinliguster, Vlier, Ratelpopulier en oprukkende Duindoorn.

Toelichting op de inventarisatie 2014

Meest opvallend zijn dit jaar twee grote veranderingen: om te beginnen is het weer een stuk beter dan in 2013 – de gemiddelde temperatuur is bij de start nu 8° versus 4° in 2013, terwijl de wind weer braaf uit het zuidwesten waait in plaats van voornamelijk uit de noordhoek. Voor de inventarisatie is dat natuurlijk mooi meegenomen. Nog opvallender is de drastische verandering in het landschap – in alle dellen is veel struik- en rietvegetatie

grondig verwijderd. Wij komen zo gemakkelijker door het terrein heen, maar het maakt wel een armetierige indruk en levert hopelijk op termijn het gewenste positieve resultaat op.

Het effect hiervan op het broedvogelresultaat is nog moeilijk vast te stellen, ook al doordat het weer dit jaar zoveel beter is. In elk geval moeten wij zowel de Blauwborst als de Rietgors dit jaar node missen.

Daarentegen hebben we nog nooit zoveel vossen gezien als dit jaar – in totaal zelfs elf, tegenover daarvoor meestal niet meer dan één of twee.

de resultaten bijgehouden door Jaap Eisenga en Wim Plaatzer

Spejndel 2013 en 2014 (beide met Wim Plaatzer)

In totaal hebben wij in de periode medio maart tot eind mei 2014, tussen 7 en 10 uur 's ochtends, 10 bezoeken gebracht aan dit afwisselende duingebied. Uiteindelijk leidt dit in 2014 tot in totaal 26 soorten met 161 territoria, waarbij in vergelijking met 2013 het aantal soorten gelijk en het aantal territoria duidelijk weer gestegen is (in 2013: 26 soorten en 124 territoria).

Zoals elk jaar weer, zijn het in het begin van de inventarisatierondes vooral de Heggenmus met 16 broedgevallen (11 in 2013), de Koolmees met 13 (6 in 2013) en de Vink met 13 (9 in 2013) die zich laten horen en zien. Op alle fronten is hiermee duidelijk sprake van een stijging. De gebruikelijke top drie voor deze biotoop bestaat opnieuw uit Fitis, Nachtegaal en Grasmus met resp. 28, 21 en 20 broedgevallen versus 21, 19 en 17 in 2013, waaruit blijkt dat ook hier herstel en uitbreiding heeft plaats gevonden.

De Merel scoort met 9 weer duidelijk hoger dan op het dieptepunt van 3 broedgevallen in 2013 en het resultaat van de Kneu is met 9 broedgevallen gelijk aan vorig jaar. Daarnaast komt in dit gebied een aantal vogelsoorten voor met kleine aantallen territoria, waarvan het elk jaar weer spannend is in hoeverre ze al dan niet zijn op te sporen en

waar te nemen. Dit jaar gaat het om de Tjiftjaf (5), Winterkoning (2), Zwarte Kraai (1), Roodborsttapuit (2), Gaai (2), Gekraagde Roodstaart (2), Koekoek (1), Boompieper (3), Graspieper (1), Sprinkhaanzanger (1), Zanglijster (1), Braamsluiper (2), Boomleeuwerik (4), Tuinfluiter (1), Zwartkop (1), Pimpelmees (1) en de Staartmees (1). Nieuw is dit jaar de Holenduif (1). Buiten de datumgrenzen en/of criteria vallend, zijn dit jaar waargenomen: Nijlgans, Ekster, Roodborst, Rietgors en Tapuit. In vergelijking met voorgaande jaren zijn helemaal niet gezien de Blauwborst, de Zwarte Roodstaart en de Goudvink. Overvliegend zijn in deze periode nog waargenomen: Zilvermeeuw, Knobbelzwaan, Aalscholver, Boerenzwaluw, Grauwe Gans, Visdief, Buizerd, Kievit, Havik en Gierzwaluw.

Nieuw is dit jaar de vermelding van het aantal waargenomen zoogdieren. Niet helemaal vanaf het begin zien wij in totaal 80 Damherten, 45 konijnen en 11 Vossen. Moesten wij vorig jaar tot eind mei wachten op de bloei van de meidoorns, nu zijn ze tegen die tijd al weer zo'n beetje uitgebloeid. Zo blijft ook eenzelfde gebied steeds weer boeiend om jaar op jaar te doorkruisen en je waarnemingen te noteren

's ochtends vroeg een misterig begin!